

**Pesticide
Action
Network**
Netherlands

Persbericht

17 november 2022

Bespoten appels – geen aanrader voor baby's en kinderen

Onderzoek naar resten van bestrijdingsmiddelen in appels van Nederlandse bodem

In een steekproef van 17 monsters van de meest populaire appels zijn 10 verschillende bestrijdingsmiddelen aangetroffen. Gemiddeld zijn de onderzochte appels met 3,35 verschillende residuen per monster besmet, met een gemiddeld gehalte van 0,341 mg/kg. Alle onderzochte monsters overschrijden fors de Europese norm voor verpakte baby- en peutervoeding en zijn daarmee geen aanrader voor de meest kwetsbare groepen.

In Nederland was in 2020 het gebruik van bestrijdingsmiddelen in de appelteelt 21,3 kg per hectare en staat daarmee op de zesde plaats van de landbouwgewassen die het meest intensief worden bespoten. Gezien dit zeer hoog gebruik van bestrijdingsmiddelen, vroeg PAN-NL zich af of in 2022 Nederlandse gangbare appels een aanbeveling zijn voor de meest kwetsbare groepen, met name voor baby's, kinderen en zwangere vrouwen.

In september 2022 heeft PAN-NL 17 monsters van de meest populaire handappels, Elstar en Jonagold, bij vijf verschillende supermarkten op verschillende locaties gekocht en in een gecertificeerd laboratorium op resten van bestrijdingsmiddelen laten onderzoeken.

Resultaten

Sinds 2015 is het aantal residuen minimaal verminderd

In de steekproef van PAN-NL zijn in 17 appelmonsters 10 verschillende resten van bestrijdingsmiddelen, inclusief 3 metabolieten aangetroffen. Het aantal verschillende residuen per monster varieert van 2 tot 5; gemiddelde 3,35 per monster. De totaal gevonden gehalten variëren van 0,074 tot 1,392 mg/kg; met een gemiddeld gehalte van 0,341 mg/kg. In 2015 vond Greenpeace in een steekproef van 13 appelmonsters van Nederlandse bodem gemiddeld 3,7 verschillende residuen van bestrijdingsmiddelen. Op basis van deze twee steekproeven is aantal verschillende bestrijdingsmiddelen daarmee in 7 jaar minimaal gedaald.

Appels met keurmerk On the way to PlanetProof niet beter

In deze steekproef van 7 appelmonsters met op de verpakking het keurmerk On the way to PlanetProof en 10 appelmonsters zonder dit keurmerk zijn gemiddeld respectievelijk 3,1 en 3,2 verschillende residuen aangetroffen. Het verschil in aantal residuen is verwaarloosbaar.

De onderzochte appels van Jumbo met op de verpakking het keurmerk On the way to PlanetProof zijn gemiddeld met het hoogste aantal bestrijdingsmiddelen (4,0) besmet, gevolgd door de appels van Coop (zonder keurmerk 3,7), de appels zonder keurmerk op de verpakking van Lidl en AH zijn gemiddeld met 3,0 verschillende bestrijdingsmiddelen besmet. De appels van Aldi met het keurmerk On the way to PlanetProof gemiddeld met het kleinste aantal van 2,25.

De appels van Lidl hebben gemiddeld het laagste gehalte aan bestrijdingsmiddelen (0,127 mg/kg).

Mogelijk kankerverwekkende Captan op alle appels aangetroffen

Alle onderzochte handappels zijn met het fungicide captan en een metaboliet van captan (THPI) besmet. Captan is mogelijk kankerverwekkend en heeft mogelijk effect op de reproductie. Acut is captan zeer giftig voor het waterleven. Wegens de gevaarlijke (chronische) effecten van captan en de metabolieten op vogels, bijen e.d. heeft de Europese Commissie al voorgesteld captan voor open teelten, bijv voor appels te verbieden en is dus al bepaald als onaanvaardbaar voor gebruik.

Twee kandidaten voor vervanging aangetroffen

Twee andere gevonden fungiciden cyprodinil en fludioxonil heeft de EFSA als Kandidaat voor Vervanging (KvV) geïdentificeerd. Deze moeten volgens de wet door minder gevaarlijke alternatieven vervangen worden. Cyprodinil heeft negatieve effecten op ontwikkeling en reproductie. Fludioxonil heeft een anti-estrogene effect; er zijn echter te weinig data om een hormoon-verstorende werking vast te stellen. Beide stoffen zijn persistent en zeer giftig voor water organismen. Desondanks heeft het Ctgb deze stoffen in vele producten voor gebruik in de land- en tuinbouw toegelaten.

Overschrijding Europese norm voor verpakte baby- en peutervoeding

Bij de onderzochte monsters zijn geen wettelijk vastgelegde maximale residu limieten (MRL) overschreden. Alle onderzochte handappels overschrijden echter de Europese norm voor verpakte baby- en peutervoeding, variërend van 7 tot 112 keer. Deze bespoten appels zijn voor zwangere vrouwen, baby's, peuters en kinderen niet aan te bevelen.

Adviezen PAN-NL

In het kader van dit onderzoek adviseert PAN-NL het volgende:

- aan de overheid: om uit voorzorg zwangere vrouwen en ouders met kleine kinderen voor de consumptie van producten die met chemische bestrijdingsmiddelen bespoten of behandeld zijn, te waarschuwen, en een beleid te voeren om alle gevaarlijke werkzame stoffen, alsmede Kandidaten voor Vervangen zo snel mogelijk uit te faseren.
- aan de supermarkten: een visie en een stappenplan te ontwikkelen om de consument residu vrije levensmiddelen (gehalten kleiner dan 0,01 mg/kg) te kunnen aanbieden.
- aan de consument en in het bijzonder kwetsbare groepen, zwangere vrouwen en gezinnen: om voor baby's, peuters en kinderen met klem alleen appels (en andere levensmiddelen) te kopen, die zonder chemische bestrijdingsmiddelen zijn geteeld.

Het complete rapport is te downloaden op:

Contact: Margriet Mantingh, M :06-12532813

Maarten Visschers, M: 06-34428154